

Posudek oponenta bakalářské práce

Autor: ADÉLA NOVOTNÁ

Název: *Antika ve výuce výtvarné výchovy na českých školách*

Místo, rok, rozsah práce: Praha, odevzdáno na Katedře dějin a didaktiky dějepisu v červenci 2024, 82 stran textu, bibliografie, obrazové přílohy

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Jana KEPARTOVÁ, CSc.

Hodnotící kritéria

	splňuje	splňuje z větší části	splňuje z menší části	nesplňuje
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.	x			
Metody využitě autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.		x		
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu .		x		
Struktura práce je vyvážená a logická.		x		
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu .	x			
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb .	x			
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie .	x			
Autor správně cituje .		x		
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).	x			

Celkové hodnocení (slovně)

Rád jsem přijal oponenturu bakalářské práce Adély Novotné. Jednak svědčí o trvajícím zájmu studentů o antiku a její druhý život, jednak jsem měl možnost kolegyni poznat během studia jako talentovanou a nadanou studentku, usilující o propojení obou oborů studia ve své práci. Název práce se mi jeví snad jako až příliš široký a ambiciózní – možná by vystačilo téma na práci diplomovou, v každém případě už úvodem chci napsat, že očekávání práce naplňuje skoro úplně.

Po formální a jazykové stránce je třeba říci, že studie je zpracována kvalitně, autorka píše kultivovaně, čtivě, je jasné její nadšení pro téma; nenajdeme tu naštěstí pravopisné chyby ani nešvary v poznámkovém aparátu,

tak časté u prací tohoto typu. Jen některé formulace nejsou úplně vhodné, jako *můžeme se střetnout i v dalších učebnicích* (s. 8), *budu se stroze zabývat* atd. Snad by bylo lepší použít jednoduše obrat *picture appendices* než *pictorial*.

Struktura práce je jasná a logická. Klíčová slova jsou velmi stručná; měla by obsahovat alespoň časové vymezení a pojem *učebnice*; měla by být oddělena středníky. Poněkud slabší je teoretická část, podivný se mi jeví název kapitoly *Antická mytologie v českém království 2. poloviny 19. století* (navíc bych psal –Č–) – na Moravě to bylo s antikou jinak? A představuje ve vnímání antické mytologie rok 1900 nějaký mezník. Tato část tedy působí trochu nevyváženě: myslím, že nelze, pokud už chce autorka začínat takto zeširoka, vynechat problematiku první republiky a rovnýma nohama skočit do 2. poloviny 20. století. Stačilo by jistě formální propojení, je jasné, že by nebylo možné v bakalářské práci vše propracovat důkladně. Oceňuji též přílohy, které jsou využity i v textu.

Obsah: věnoval se už někdo tomuto tématu? Název je hodně široký, asi bych do něj doplnil, že se jedná o učebnice pro ZŠ. Oceňuji interdisciplinaritu práce, pohybující se mezi dějepisem, výtvarnou výchovou a vlastně i didaktikou, to, že se neomezuje jen na učebnice výtvarné výchovy. Možná poskytuje autorka až příliš velký prostor rámcovým vzdělávacím programům na úkor samotných učebnic.

Historické řemeslo: Autorka sleduje dosti rozsáhlé zdroje a rozsáhlý korpus učebnic ve srovnání s jinými pracemi, ale příliš nezdůvodňuje svou volbu učebnic; sekundární literatura by měla být kritičtěji zhodnocen. Vysvětlit by se mělo, proč změnu ve výuce výtvarné výchovy přinesla právě šedesátá léta?

Nedostatky: co znamená „současný“ veřejný prostor? Zase je to pasáž napojená trochu neústrojně. Nepřesné je tvrzení, že podíl antiky v učebnicích v 19. století nebyl valný – tady má na mysli autorka patrně učebnice kreslení. Výklad o 19. století je kompilační a trochu zjednodušený, mělo by se upřesnit, na jakém typu vzdělání percepci antiky sleduje. Dívala se autorka i na nějaké konkrétní učebnice kreslení, nebo informace přebírá jen z druhé ruky?

Otázky k obhajobě:

Je zřejmé, že povědomí o antice včetně antické mytologie v posledních desetiletích stále klesá, stejně jako kulturní úroveň vůbec. Jak by si s tím autorka jako budoucí učitelka dějepisu (která navíc myslí na kultivaci jedince, jak sama hezky píše) poradila? Je zřejmé, že umělecká díla čerpající často z antické mytologie jsou dnešnímu (byť vzdělanému) člověku méně srozumitelná než vzdělanci 19. století. Jak ale naše vědění o antice zprostředkovávat dál, aby se nevytratilo a promlouvalo k nám dál? (autorka zmiňuje debatu odborníků, měla by na ni konkrétněji odkázat).

Vzhledem k zaměření našeho předmětu na KDDD PedF UK: lze vůbec antickou mytologii ve výuce výtvarné výchovy oddělit od křesťanské ikonografie? Prolínají se tato témata? A je více přítomná antika nebo křesťanství? A jak by si představovala učení o antickém umění např. v rámci vysokoškolského studia, ať už dějepisu nebo výtvarné výchovy?

Mohla by autorka důkladněji vysvětlit, co myslí *strukturální metodou výzkumu*?

Proč se inspirovala při utváření bibliografie právě vyhláškou pro FSV?

Závěrem bych chtěl zdůraznit, že práce Adély Novotné je celkem zdařilou analýzou vybraných učebnic výtvarné výchovy z pohledu historického a didaktického. Autorka píše čtivě a je tématem zaujatá, navzdory některým zjednodušením přináší myslím zajímavé postřehy pro další didaktické bádání. **Domnívám se, že práce by měla být nominována do soutěže studentských prací Agon.**

Datum: Praha, 31. srpna 2024

Podpis oponenta práce: PhDr. Jan Zdichynec, Ph.D.